

Rapporter og meldinger

Nr. 1/84

ÅRSMELDING 1983

FISKERIDIREKTORATETS KONTROLLVERK

DISTRIKTSLABORATORIET

ÅLESUND

FISKERIDIREKTORATET

Distriktslaboratoriet

Postboks 168

6001 Ålesund

ORIENTERING OM LABORATORIEVIRKSOMHETEN I 1983.

Virksomheten ved laboratoriet i 1983 har i vesentlig grad dreid seg om analyser vedrørende

- industriråstoff
- trankontroll
- offentlig sertifisering ved eksport
- analyser av råstoff og produkt av tvilsom kvalitet
- medisinrestekontroll
- fiskepatologiske undersøkelser
- frivillige analyser fra næringen
- kartleggingsoppdrag i forbindelse med kvalitetskontroll

Bare i mindre grad er det foretatt analyser av stikkprøver. Totalt antall mottatte prøver og totalt antall utførte analyser har vært tilnærmet det samme som i 1982.

Geografisk fordelte antall prøver seg med 77% fra Sunnmøre distrikt, 17% fra Romsdal- og Nordmøre distrikt og 6% fra Sør- og Nord-Trøndelag distrikt.

Industriråstoff

Fra 1983 overtok laboratoriet industriråstoff fra Romsdal- og Nordmøre og Trøndelag kontrolldistrikter. Dette har medført en betydelig økning i antall analyserte prøver av industriråstoff.

Trankontroll

Eksporten av medisintran fra Ålesund har økt med 46% i 1983 i forhold til foregående år. Dette har imidlertid ikke ført til endring i antall analyserte prøver eller utførte analyser for laboratoriet. Kvaliteten har i 1983 vært jevnt god.

Medisinrestekontroll

Det er i 1983 utført 113 analyser for undersøkelse av medisinrester (antibiotika og sulfonamider) i oppdrettsfisk. Dette er en nedgang på ca. 37% i forhold til foregående år, noe som henger sammen med at sykdomstilstanden har vært bedret i distriktet. Det ble ikke påvist medisinrester i noen av de analyserte prøvene.

Fiskepatologiske undersøkelser

Laboratorieservicen innen fagområdet fiskepatologi er fortsatt i 1983, og av 21 innsendelser av fisk fra oppdrettsanlegg er følgende sykdomstilstander påvist:

	Antall inn- sendinger:
Vibriose	6
Gjellebetennelse	3
Hitrasyke	1
Finnråte	1
Fettlever	1
Sjøvannscostia	1
Levercyster	2
Fysiske skader	1

Oppdrags- og kartleggingsvirksomhet

Laboratoriets arbeid i forbindelse med kvalitetsvurdering av banklinefisk og kveisundersøkelse av torsk er avsluttet i 1983. Det henvises til detaljerte rapporter som vil bli utarbeidet i inneværende år.

Lutefisk

Laboratoriet har vært involvert i holdbarhetsvurdering av lutefisk og har i denne forbindelse utført et lagringsforsøk med vakumpakket lutefisk. Laboratoriet har på denne måten fått nyttig erfaring vedrørende dette spesielle fiskeprodukt hva angår holdbarhet og gunstige pH-verdier under produksjon og i det ferdige produkt.

Kvalitetsgradering av kjønnsmoden oppdrettsfisk

I forbindelse med kvalitetsgradering av oppdrettsfisk, er det utført innledende organoleptiske og kjemiske analyser for å finne parametre som kan nyttes i kontrollsammenheng.
Dette arbeidet vil bli fulgt opp i større skala.

OVERSIKT OVER ANALYSERTE PRØVER I 1983.

Ferske fiskeprodukt	Antall prøver	Antall analyser
----- Brisling	21	21
Hyse	2	8
Laks	14	109
Lange	9	25
Lodde	8	14
Makrell	11	14
Mussa	1	1
Rødspette	2	8
Sei	7	19
Seifilét	39	153
Sild	62	66
Sildefilét	2	2
Torskefilét	8	29
Uer	69	135
Ørretfilét	5	22
Frosne fiskeprodukter		

Håbrand	10	10
Kveite	4	14
Laks	1	7
Lodde	4	4
Lodderogn	4	20
Sei	8	21
Farseprodukter		

Kolmule	2	3
Sei	1	3
Stavsild	3	23
-----		-----
	298	733
-----		-----

Røykte fiskevarer -----	Antall prøver -----	Antall analyser -----
Røykt laks	6	2
Røykt røyse	1	8
Røykt sild	2	2
Røykt torsk	1	4
	-----	-----
	10	20
	-----	-----

Skalldyr

Hjerteskjell (1	3	3
Krabbe	15	73
Musling	1	3
O - skjell (1	3	3
Reker	1	5
Rekemel	3	15
Sandskjell (1	1	1
	-----	-----
	27	103
	-----	-----

1) Mytilotoksinundersøkelser.

Undersøkelsen utført av Institutt for nærings-
hygiene NVH.

<u>Klippfisk</u>	<u>Antall prøver</u>	<u>Antall analyser</u>
Brosme	5	5
Lange	8	8
Sei	166	198
Torsk	<u>6</u>	<u>9</u>
	<u>185</u>	<u>220</u>
 <u>Saltfisk</u>		
Brosme	1	1
Torsk	<u>10</u>	<u>10</u>
	<u>11</u>	<u>11</u>
 <u>Tørrfisk/tørkede produkter</u>		
Akkar	2	2
Kolmule	1	2
Kolmule (hundefor)	1	1
Lange	8	12
Lodde	2	4
Sei	6	6
Torsk	3	7
Oppsop	<u>3</u>	<u>26</u>
	<u>26</u>	<u>60</u>
 <u>Lutefisk</u>	<u>58</u>	<u>227</u>
 <u>Tran/oljer</u>		
Avfallsolje	2	2
Fiskeolje	10	23
Fiskefettsyre	3	3
Hvalolje	1	3
Industritran	2	2
Kveiteleverolje	1	1
Medisintran (tvungen kontr.)	89	712
Medisintran (friv.analyse)	1	1
Pigghåtran	1	3
Selolje	1	2
Sildolje	1	1
Tran	53	86
Veterinærtran	<u>4</u>	<u>6</u>
	<u>169</u>	<u>845</u>

<u>Industriråstoff</u> (mel og olje)	<u>Antall</u> <u>prøver</u>	<u>Antall</u> <u>analyser</u>
Fabrikkråstoff	<u>674</u>	<u>1454</u>
Prøver for innhold av medisinrester i opp- drettsfisk		
Lever av laks/ regnbueørret	<u>113</u>	<u>226</u>
<u>Fiskepatologisk</u> <u>prøvemateriale</u>		
Laks	37	83
Laksesmolt	48	120
Lakseunger	8	27
Lakseyngel	7	21
	<u>100</u>	<u>251</u>
<u>Vannprøver</u>		
Vannprøver	<u>12</u>	<u>28</u>
<u>Diverse prøver</u>		
Fiskemel	13	56
Berg salt	5	23
Ørret/laksefôr	23	48
Ensilasje	12	74
Hundemat	4	16
Alkoholbestemmelse	<u>7</u>	<u>7</u>
	<u>64</u>	<u>224</u>

Distriktslaboratoriet har i 1983 mottatt 1747 prøver og utført 4402 analyser.

Oversikt over utførte bestemmelser	Antall
-----	-----
Anisidin	10
Aske	22
AL * Aluminium	2
Alkoholbestemmelse	7
Jern	3
Bakteriologiske undersøkelser for fiskepatogene mikrober	251
Cu Kopper	5
Coliforme bakterier	155
Egenvekt	5
Elektroforese	4
Farge	98
Fekale Coliforme	40
Fekale streptokokker	63
Fettfritt tørrstoff	625
Forsåpningstall	94
Frie fettsyrer	129
Histologiske undersøkelser * *	3
Jodtall	32
Kaloriinnhold	1
Koagulasepositive staphylokker	59
Kreisstall	90
Kvikksølv	10
Ninhydrinreaktive stoffer	2
Optisk måling	1
Peroksydtall	2
pH	90
Påvisning av tetracycliner	113
Påvisning av sulfonamider	113
Refraktometrisk jodtall	89
Råfett	783
Rå protein	81
Saltbestemmelse	10
Salmonella undersøkelse	4
Sopp	39
Smuss	5
Sensorisk/organoleptisk	162
Sulfittreducerende klostrider	36
TMA - N	127
Totalt antall levende bakterier	179
Totalt flyktig N	355
Uforsåpbart	96
Vannbestemmelse	295
Vitamin A/Tintometertall	113
Zn Zink	2

	4405

* Analysene utført ved Sentrallaboratoriet.

* * Undersøkelsen utført ved Veterinærinstituttet, Oslo

Besøk/hospitering ved laboratoriet

Utplassering fra Skarbøvik Ungdomsskole i tiden

14. - 18. mars:

Egil Henriksen
Tove M. Pettersen

Omvisning av klasse fra Ørsta videregående skole.

Deltagelse i kurs og møter

- 24.jan. - 11. febr.: Turid Ormseth deltok på Fiskeri-
direktoratets Råstoffkurs i Bergen.
- 7.apr. - 10. apr. : Kaare Halvorsen deltok på kurs i
Elektroforese hos Reidar Holmsen
A/S, Oslo.
- 17.okt. - 18. okt. : Anders Aksnes deltok på kurs for
personell i den offentlige nærings-
middelkontroll i Orkanger.
- 21.nov. - 25. nov. : Anders Aksnes hospiterte ved Sentral-
laboratoriet i Bergen

PERSONALE.

Laboratoriets faste bemanning:

Anders Aksnes	Laboratorieleder
Kaare Halvorsen	Avdelingsingeniør
Arve Henningsen	Ingeniør
Arvid Hoel	Førstelaborant
Turid Ormseth	Laboratorieassistent

Ansatt på ekstraordinære sysselsettingsmidler:

Elias Dyb ($\frac{1}{2}$ stilling)
Liv Jorun Valaas (fra 17.okt.83)

Åse Godø har vikariert som ingeniør fra 7.mars
til 4.september.

Anders Aksnes ble ansatt som laboratorieleder
1. oktober.

Førstelaborant Jacob Strømmen avgikk ved døden
i juli 1983, etter 36 års innsats ved Fiskeri-
direktoratet.